

La Gomera

wandelen over dode vulkanen

Gran Canaria, Tenerife en Lanzarote, dat zijn de namen waar de Canarische eilanden hun bekendheid aan danken. La Gomera is bij het publiek veel minder bekend. Ongetwijfeld door het ontbreken van bereikbare, comfortabele stranden. Toch biedt het vulkanisch eilandje La Gomera iets wat de andere eilanden niet hebben: magie.

Slechts dertig kilometers scheiden het grote Tenerife van het kleine La Gomera, kort genoeg om het eiland al vanaf de haven van Los Cristianos te zien liggen. Van afstand heeft La Gomera de vorm die je van een vulkanisch eiland verwacht: rond, het hoogste punt vrijwel in het midden en hellingen die langzaam maar zeker aflopen naar zee. Maar wie over het eiland rondzwerft, merkt dat deze regelmaat slechts schijn is. In tegenstelling tot buureiland La Palma, waar de aarde in 1973 nog vuur spoot, zijn de vulkanen op La Gomera namelijk al meer dan twee miljoen jaar dood, en een lange periode van erosie heeft

een landschap doen ontstaan met tientallen *barrancos* (diep uitgeslepen dalen), pieken en loodsteile kusten. La Gomera is een rustig eiland. Duizenden inwoners zochten in de twintigste eeuw een beter bestaan in Venezuela, Cuba en Tenerife. De enkele bananenplantage in de vallei van Hermigua, de paar wijngaarden bij Vallehermoso, de dadelpalmen in de Valle Gran Rey, en de geitenkuddes in het droge zuiden boden te weinig perspectief. Ook het massatoerisme bleef uit, want de stranden op La Gomera zijn schaars, en als ze er al zijn, zijn ze óf zwart óf onbereikbaar. De meeste bezoekers worden dan ook aangetrokken door de aange-

Wandelreis

Van 13 tot en met 22 januari 2003 organiseert VAA reisbureau een wandelreis naar La Gomera. U verblijft in hotel Gran Rey, dat is gelegen in Valle Gran Rey. Vanuit het hotel maakt u drie wandelexcursies onder leiding van een gids. Reissom: € 1.282,- p.p. (toeslag 1-psk € 190,-). Inbegrepen zijn de vliegreis per Transavia naar Tenerife, boottransfer van Tenerife naar la Gomera, aansluitend vervoer naar uw hotel, negen overnachtingen met ontbijt en diner, wandelexcursies en een boottochtje. Er is Nederlandsprekende reisbegeleiding ter plaatse. Voor een uitgebreide programmabeschrijving en reserveringen: (030) 247 48 16 of zie www.vaa.nl.

heeft kunnen handhaven door het constante klimaat dat er al sinds menseneugenis heerst en dat nooit werd geplaagd door ijstijden of woestijnvorming. Het nationale park is uitstekend ontsloten voor de wandelaar, en alle paden komen wel een keer uit op de *Alto de Garajonay*, de bijna 1500 meter hoge top van het eiland. Na het donkere woud het weidse panorama: de eindeloze, blauwe oceaan en drie eilanden die daaruit oprijzen: Tenerife met de majestueuze Teide, La Palma en heel in de verte El Hierro. Over magisch gesproken.

La Gomera is bij uitstek een eiland om te wandelen. De paden op La Gomera zijn vrijwel overal uitstekend en niet gevaarlijk, maar trek een paar stevige schoenen aan. Het is op La Gomera vrijwel nooit heel koud of heel heet, maar het regent er wel op zijn tijd en de luchtvochtigheid is er hoog. Hoogteverschillen moeten niet worden onderschat, want de leukste hotelletjes liggen natuurlijk altijd beneden in de *barrancos* en de mooiste paden gaan natuurlijk altijd over de hoogste toppen, bij wijze van spreken. En natuurlijk mag een kijkje in het bezoekerscentrum van het nationale park niet ontbreken. Foto's, film, grafieken, maquettes en een botanische tuin geven in één oogopslag een beeld van flora, fauna, geologie en klimaat, en terloops wordt ook nog even stilgestaan bij etnografie en geschiedenis, waarin natuurlijk een hoofdrol is weggelegd voor Columbus. Maakte de grote ontdekkingsreiziger in 1492 zijn laatste stop niet op La Gomera? En *last but not least*: La Gomera is niet alleen Garajonay. Ook het panorama over de Teide vanaf de Mirador de Alcalá bij Vallehermoso, de eindeloos oplopende terrassen bij Agulo en Las Hayas, en de *barranco* van El Cabrito in het droge zuiden hebben zonder meer ook bijgedragen aan het *Mágica* van dit prachtige *Isla Canaria*.

TEKST EN FOTO'S: JAAP SCHOLTEN

name sfeer en de natuur, want La Gomera heet niet voor niets de groene parel van de Canarische Eilanden, al krijg je bij aankomst in de hoofdstad San Sebastián nou niet direct die indruk.

Echt groen is La Gomera namelijk alleen maar aan de noordzijde vanaf grofweg 500 meter hoogte, dat wil zeggen daar waar de vochtige noordoostpassaat, de subtropische en overheersende wind op de Canarische Eilanden, condenseert. En in deze zone ligt dan ook La Gomera's visitekaartje: het Nationaal Park Garajonay, het best geconserveerde *laurisilva* (subtropisch laurierbos) van de Canarische eilanden en door de Unesco verklaard tot *World Heritage*. Wie op een nevelige dag door dit dichte woud met zijn oeroude laurierbomen, metershoge boomheide, baardmos en reusachtige wolfsmelksoorten loopt, begrijpt de slogan waarmee het eiland zich presenteert: La *Isla Mágica* (het magische eiland).

Garajonay is uniek. De laurierbossen, waarin tientallen planten groeien die alleen maar op de Canarische Eilanden voorkomen, zijn een overblijfsel van een oervegetatie die zich op de archipel